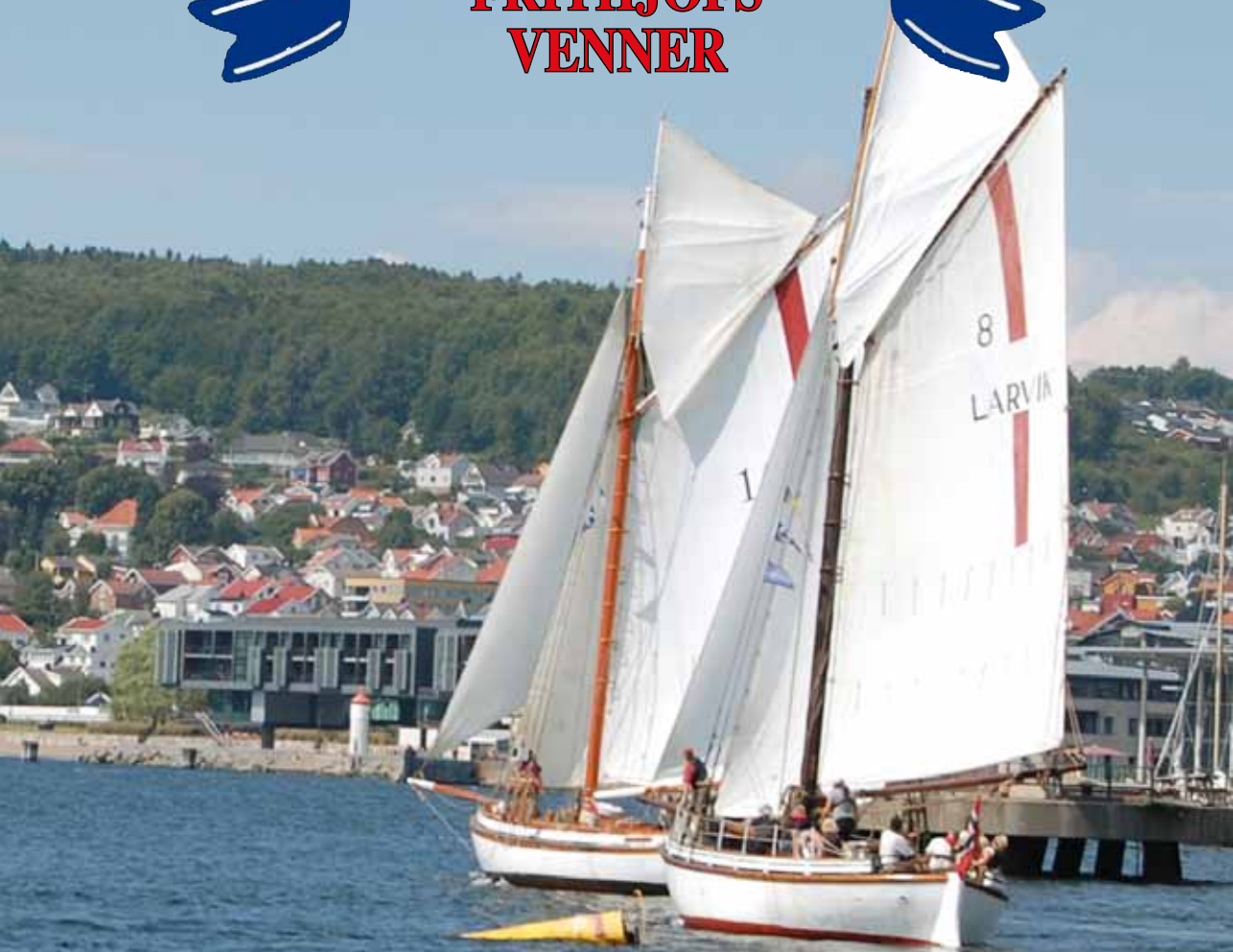

FRITHJOF II

FRITHJOF'S VENNER

Høstens medlemsnummer
nr. 2/2013

MEDLEMSBLAD FOR
FRITHJOF S VENNER

Redaksjonen:
Fredrik Lange-
Nielsen
Vigdis Mette Amlie
Brit Lehne

Bladets adresse
Frithjofs Venner Post-
boks 134 Sentrum
3251 Larvik

Bankgiro.
2510 14 79032

Venneforeningen:
Leder
ledig

Web- adresse
www.frithjof.no

Sats/layout,
trykking
Print Konsult,
Boks 80
3162 Andebu

Takk til alle bidrags-
tere. Ideer til stoff og
bilder er velkommen

Forsidebilde:
Frithjof II runder tett
bak "Flekkerøy" i
kappseilas i Larvik
havnebasseng.

Jubileumsboka «Losskøyta Frithjof - 100 år med Losing og Lystseilas»

Vil du glede en båtentusiast, henvend
deg til:

Krohn Johansen Forlag
Brannvaktgate 21,
3256 Larvik - Tlf. 33 18 11 80

Pris: kr. 100,-
**Ekspedisjonsgebyr
og porto kommer i tillegg.**

Innhold

Kjære medlemmer av Frithjofs venner	4
Seilingssesongen 2013	6
Familiedag med Larvik Museum	8
Vennerforeningen er 30 år i 2014, velkommen til jubileumsfest	9
Generalforsamling	9
Den første piratfestival i Stavern	10
Colin Archer havnefestival 2013	11
Førstereis til Risør	15
Årets Ildsjel og 60 års jubilar, Fredrik Lange-Nielsen	17
Larvik Kommunes Kulturpris	20
Historien bak Frithjof-kassetten fra 1989	24
Riksantikvaren fartøyvernets gode hyrde	27
Svaberg	29
Ishavsskuta Berntine	31
Årets julegave	34
Salgssiden	36
Organisering 2013	38

Murerfirma Org.nr. 987 011 122 mva

Andreas Losnegård

Daglig leder (Andreas): 92 45 19 82

Mail: andreas@losnegard.no *Web: www.losnegard.no*

Kjære Frithjofs Venner

Gratulerer med kulturprisen 2013

Stiftelsen Losskøyta Frithjof II gratulerer Frithjofs Venner med Larvik kommunes kulturpris for 2013. Det var med glede, stolthet og ydmykhet jeg deltok i arrangementet på Bølgen kulturnatten 9. november.

Glede over at nesten 30 års tålmodig innsats fra frivillige i Venneforeningen ble hyllet og vist annerkjennelse for sin innsats. Stolthet for at Venneforeningen har driftet den gamle losskøyta på en god måte. Ydmyk over tildelingen og de forventningene til fortsatt drift og vedlikehold som ligger foran oss.

En stor takk til Fredrik Lange-Nielsen som holdt en flott takketale og en stor takk til de øvrige som bidro til en flott markedsføring av Losskøyta Frithjof II under arrangementet i Bølgen.

Til neste år kan vi markere et 30 års jubileum for Stiftelsen og Venneforeningen med losskøyta som da går inn i sitt 118 år og er i god stand. Dette som følge av forsvarlig og ansvarsfull drift, en fantastisk dugnadsinnsats og offentlig/privat støtte til løpende utbedringer.

Jeg håper at Kulturprisen kan gi oss ett ytterligere løft i den videre markedsføringen av skøyta og inspirere yngre krefter til å videreføre denne spesielle kulturarven.

Med de beste hilsner for julen og det nye året takker jeg på vegne av styret i Stiftelsen alle medlemmene i Venneforeningen for en flott innsats gjennom denne sesongen og ser frem til en ny sesong med nye utfordringer.

Einar A. Andersen

Styreleder, Stiftelsen Losskøyta Frithjof II

Tlf. 33 47 17 00

Pindslevn. 1B
Boks 1063,
3203 Sandefjord

YACHTING

Hold bunnen glatt og
fri for groe –gjennom
hele sesongen!

Det beste med NonStop er at den gjør båtpussen rask og enkel. Glem alt som heter sliping, pussing og skraping. Skyll rent om høsten og rull på nytt bunnstoff om våren. NonStop er selvpolerende og båtens bevegelse i vannet sørger for polering av bunnstoffet.

- < UNIK EFFEKT MOT BEGROING
- < INGEN SKRAPING, SLIPING ELLER PUSSING
- < FOR ALLE BÅTER

Les mer om båtpussen på www.jotun.no

Seilsesongen 2013 for Losskøyta Frithjof II

Seilingssesongen 2013 har vært ganske aktiv for Frithjof II. Båten var seilingsklar til 22. mai, og da var det oppstart både for Kulturskrinet og seilkurset. Vi rundet av sesongen med en bestilt fiske- og seiltur fra Nevlunghavn 14. september.

Seilkurs

Tradisjonen tro startet vi sesongen med seilkurs over fem kvelder. I år hadde vi 3 deltakere.

Kulturskrinet

Også i år har Frithjof II seilt med de fleste 5. klassingene i distriktet, Det ble gjennomført 13 turer med Anders Bruusgaard som skipper.

Museumsdag på Skotta

Søndag 26. mai arrangerte Larvik museum i samarbeid med de tradisjonelle båtene Frithjof II, Jærbuen og Maribell «Museumsdag» på Skotta. Arrangementet inneholdt mange forskjellige maritime aktiviteter for barn, og foredrag for voksne, samt to seiltokt åpne for alle med Frithjof II og Maribell. Mer enn 60 store og små fordelt på to tokt fikk være med en tradisjonell trebåt på vannet. Arrangementet var så vellykket at vi gjentar suksessen neste år.

Sjørøvertokt for barn

Søndag 24. juni seilte Frithjof II fire time-lange sjørøvertokt fra Stavern med Brit Lehne som "Fru Kaptein Sabeltann" og "Jolly Roger" vaiende i vantet. Til sammen ca 40 barn og voksne fikk seile skøyte den-

ne dagen.

Fra 11. til 13. juli var Frithjof «sjørøver-skute for småpirater» under sommerens Piratfestival i Stavern. Rundt 50 barn var med FII ut på seiltokt, og nærmere 150 barn var ombord og utforsket skuta og fikk lære om sjømannskap i løpet av de tre dagene festivalen varte.

Søndag 27. juli vaiet igjen «Jolly Roger» i vantet, denne gangen i forbindelse med Colin Archer Havnefestival. 11 unger var med på seiltokt og kapret skuta «Flekkerøy», som for anledningen ble utnevnt som fiendtlig fartøy.

Bestilte turer

Vi har også i år holdt bestilte sosiale seilkurs. Vi har gjennomført tolv slike turer i sommer, med rundt regnet 160 deltakere til sammen.

Åpne turer

Våre søndagsturer til Svenner er åpne for alle, og gratis. Vi gjennomførte i år fire slike dagsturer, med mange svært fornøyde deltakere. Dette er viktige turer for oss når det gjelder omdømmebygging.

Medlemsturer

- Shantifestival i Langesund
- St. Hans-tokt i Larviksfjorden
- Colin Archer-dagene, Svenner/Larvik
- Risør trebåtfestival
- Svennerseilasen

Nordisk seilas ble dessverre avlyst av arrangementene i år, men er tilbake sommeren 2014 med Stavern som starthavn.

Avlysninger

Fem turer har blitt avlyst denne sesongen, tre grunnet mangel på skipper og to grunnet for sterk vind. Dette gjelder et par turer med gjester, samt åpningen av Glade Dager i Stavern, medlemstur til Hvasser, og medlemsturen til Kystkulturhelg i Langesund/Museumsdag i Porsgrunn.

Året sesong ser slik ut i tall:

- Dag/døgnturer for medlemmer 12
- Bestilte turer 12
- Åpne turer til Svenner 4
- Kulturskrinet Larvik Kommune 13
- Sponsor/andre ubetalte oppdrag 3

*Hilsen seilingsansvarlig
Anne Ely Thorenfeldt*

Grasrotandelen gir penger i kassa

Grasrotandelen er et kjærkomment tilskudd til Frithjofs vedlikeholds-konto.

I 2012 innbrakte den kr. 10.360. For 2013 kan det se ut for at det er et stykke opp til denne summen, men vi venter i spenning på årsresultatet.

Alle monner drar, og tusen takk for all støtte!!!

Årets sesong i tall ser slik ut sammenlignet med de siste tre år

	2013	2012	2011	2010
Medlemsturer (døgn)	12	27	27	24
Bestilte turer	12	6	0	0
Seilkurs	5	5	5	5
Åpne turer Svenner	4	3	1	3
Kulturskrinet Larvik Kommune	13	11	10	0
Sponsor / andre ubetalte oppdrag	3	1	6	3
Annen utleie (døgn)	6	0	0	0

RørleggerSenteret

Kirkestredet 1, (Skottebrygga) 3263 Larvik

Tlf. 33 18 43 15 – 33 18 49 34

Mob. 980 11 455 / 913 96 341 – Faks 33 18 20 59 –

www.rorleggersenteret.no

Vi utfører alt av rørleggerarbeid for bolig og industri – Butikk med stor utstilling

PORSGRUND

Fossbad

MILJØFYRTÅRN bedrift

Museumsdagen 2013

Søndag 26. mai var det «Museumsdag» på Skotta, arrangert av Larvik museum i samarbeid med Frithjofs venner. Arrangementet hadde program fra kl. 12 til kl. 16, og var spekket med maritime aktiviteter for store og små. Frithjof II og Maribell skulle ta med folk på fjorden.

Dagen åpnet med fortellerstund for barn. Sjøfolk har til alle tider tatt med seg saker og ting fra havner de besøkte. Hva slags ting var det? Og hva kan tingene fortelle oss om sjøfolkenes møte med verden? Dette fikk man svar på da museumspedagog Marianne Sørensen viste fram og snakket om spennende og fargerike ting fra hele verden.

Klokka 13 og 15 ble alle som hadde lyst invitert med ut på fjorden for å oppleve hvordan det er å seile gammel trebåt. På første tokt var det smekk fullt, med 25 store og små medseilere om bord i Frithjof II og 18

medseilere på Maribell. Også på andre tokt var det trangt om plassene, men ikke fullt så mange barn.

Mens båtene var utpå, fortsatte aktivitetene på land. Hele dagen kunne man være med på å brette papirbåter og teste om man kunne få dem til å seile, og det var anledning til å lære om hvorfor tau er så viktig for de som er på sjøen, hvordan vi lager tauet, hvilke knuter som er gode å kunne, og hvordan taljene vi ser i bruk om bord i seilbåtene virker.

Klokka 14.00 var det foredrag for voksne under tittelen «Førstereis - fra ung jyping til voksen mann». Førstereisguttene er en kjent figur i fortellinger om sjøfart og hvalfangst. Høsten 2009 startet Hvalfangst-museet innsamling av førstehåndsberetninger om hvordan livet artet seg som førstereisgutt i etterkrigstiden. Resultatet ble mange spennende og varierte historier, og høsten 2012 åpnet museet utstillingen «Førstereis». Denne søndagen kunne vi høre Dag Ingemar Børresen og Inger Lise Ackenhausen fra Hvalfangst-museet fortelle om dette.

Arrangementet var såpass vellykket at det blir ny «Museumsdag» på Skotta i 2014, og uansett hva innholdet neste år blir, vil anledningen til å seile trebåt inngå.

Anne Thorenfeldt

Venneforeningen
30 år

LOSSKØYTA
Frithjof

III

Frithjofs venner feirer 30 år
Velkommen til jubileumsfest
fredag 7. mars 2014

Vi har denne gang gleden av å invitere til vårfest i mars.
Vi håper dere noterer datoen i kalenderen allerede 1. januar, selv om vi selvfølgelig minner om påmelding på våre hjemmesider.

Stedet er Båtforeningens lokaler på Karistranda,
fredag 7. mars klokken 19.30.

Prisen er 250 kr.

Påmelding til Brit Lehne innen **1. mars**

Brit treffes på telefon 33125705 / 90029252
eller ved e-post: brilehne@online.no

Kjære venner, vi gleder oss til å se dere,
så husk å melde dere på.

VENNEFORENINGEN ØNSKER DEG VELKOMMEN!

Generalforsamling for 2014

- TID: fredag 7. mars kl. 18.30
- STED: Båtforeningens lokale på Karistranda.

Styret i Frithjofs venner innkaller til generalforsamling. Vi håper mange noterer seg tid og sted, og dukker opp i Båtforeningens lokale på Karistranda. Det blir ikke sendt ut egen innkalling.

Lovendringsforslag må være styret i hende innen 24.01.14. Saker som ønskes tatt opp, må være sendt styret Innen 07.02.14. Saksliste, regnskap og budsjettforslag blir lagt ut på vår hjemmeside www.frithjof.no.

Klokken 19.30 ønskes det velkommen til fest i de samme lokalene.
HUSK påmelding til festen!

Hilsen styret

Piratfestivalen i Stavern

Helgen 11.-13. juli gikk Norges første Piratfestival av stabelen i Stavern, med pirateri for store og små i regi av Jarle Andhøy. Her var det sjøslag, skattejakt og ramsalt sjømannskole for de små, og Frithjof II var en av sjørøverskutene!

Fra tidlig formiddag til klokka 18 var skuta full av piratkledder unger, pulje etter pulje, tre dager til ende! Alt i alt var det mer enn 150 unger ombord som fikk utforske skuta, hale i tamper, klatre i riggen og lære seg knuter. Skutene lå fortøyd ved Dampskipsbrygga, og der var det liv både dag og natt! Om kvelden var det piratfest for de voksne, men bryggedans til den lyse morgen, og hele dagen var brygga fylt av unger, ivrig opptatt med piratfekting eller førstehjelpskurs.

Både fredag og lørdag seilte vi sjørøvertokt sammen med ishavsskuta Berntine, med begge båtene så stappfulle av små pirater at vi måtte praie en sporty fiskeskøyte for å få med alle. Sjørøverskipper var Fredrik Lange-Nielsen, og piratmannskap var Jani Barfod, Kristine Bjørnstad og Anne Thorrenfeldt.

RocknRoLL, Konserter, knall og fall, Frihet i flasker, de 7 hav, Skattejakt, skuter, skrøn og skjemt.

Arrrgh Ye Ready to run a shot across the bow og gå planka? Ta med lads and lassies og bli med på festen!

Sjefpirat Jarle Andhøy mønstrer mannskapet før neste tokt.

Corlin Archer havnefestival

Fredrik Lange-Nielsen

For to år siden var det havnefestival i Kragerø på ettersommeren en hel helgen med en mengde aktiviteter fra kappseilas med kogger og BB II er rundt holmen til vrikkereregatta med gamle treprammer. Ulike artister spilte og sang overalt fra kirken til ølkanene rundt havnebasenget. Midt i den yrende folkemengden var Asbjørg Dalen blussende av begeistring. "Dette må vi få til i Larvik! Sånn kunne våre Colin Archer dager også bli."

Jeg befant meg i nærheten og ble et lett bytte for Asbjørgs entusiasme. Jada, klart jeg stilte opp. Året etter slapp jeg imidlertid billig for da ble Colin Archer dagene avlyst. Forbundet kysten hadde kuppet Colin Archer helgen sist i juli og belagt den med landsstevne i Kristiansand. Men så fort sommeren var over trommet Asbjørg sammen til et møte på Larvik museum for å planlegge Colin Archer dager neste sommer i en større målestokk, og noen av oss fikk litt å pusle med.

Visjonen var å trekke mer oppmerksomhet til Colin Archer og Larviks maritime tradisjoner.

Kanskje vi kunne få alle som driver med vann og sjøaktivitet i byen til å komme og vise oss hva de driver med fra dykking, og sportsfiske til jolleseiling, modellbåtregatta og padling.

Hvordan kunne vi trekke folk og skape liv? – Kanskje vi kunne arrangere kapping mellom vikingskipene i Sandefjord og Tønsberg eller Match racing mellom de gamle 12 meterne Magda VIII og Erna Signe fra Sandefjord? - Det gikk ikke i år, men kanskje til neste år?

Da dagen for Colin Archer Havnefestivalen opprant, var mye på plass selv som siste helg i juli viste seg å være en vanskelig tid å mobilisere foreninger og Frithjofs venner. Fredagskvelden på Svenner ble triveligere enn noen sinne. Svein Flusund fylt opp my "Lady of Down" med nesten hele Stavern

Forts. neste side

STAVERN

33 19 72 50

Larvik Havn ryddet plass på begge sider av Skotta. I forgrunnen Knut Sørensens restaurerte Colin Archer redningskøyte.

visegruppe. Dermed ble det driv over allsang og Evert Taube valser. Gitarer, munnspill og trekkspill tonet ut over svaberg og vann i sommernatten.

Neste morgen samlet 15 skøyter seg i båt-kortesje allerede kl 9.00 utenfor Svenner. Etter hvert som den lange rekka av gaffelseil rundet Stavernsodden og defilerte inn forbi Stavern, kom sydvesten og fylte seilene. Det var et flott syn for kystbefolkningen da kortesjen kom lensende inn fjorden med solgangsbrisen. En kar ute på Rakke ble så oppglødd at han tok bilen til byen for å få tatt flere bilder. Fra Stavern slo Fredriksvernsjektene følge inn fjorden. Like før åpningen av havnefestivalen kl 12 gled skutene inn forbi Sverdrupmoloen, mens seilene gikk i dekket. Fra Skottarestauranten øn-

sket leder for Stiftelsen Losskøyta Frithjof II Einar Andersen velkommen til den første Colin Archer havnefestival. Sammen med Asbjørg har Einar og stiftelsen tatt ledelsen for dette store samarbeidsarrangementet. Med seg har de fått Larvik Museum, Larvik Sjøfartsmuseum, Frithjofs Venner, Svenner Fyr kystled, Kystlaget Fredriksvern, Tolleroddens Venner, Larvik Sjømannsforening, Larvik Husflidslag og Skotta Bryggerrestaurant. Etter åpningstalen ble det viser med Skagerakkerne. Noen foreninger hadde rigget seg til med boder. Vigdis og Even representerte Frithjofs Venner med demonstrasjon av tauverksarbeider, informasjon og salg av Frithjofeffekter, mens husflidlaget slo tau, og sjømannsforeningen demonstrerte spleising.

Asbjørg Dahlen og Per Olav Haug på leting etter sjørøverunger.

Ute på Sverdrupmoloen var Frode Walderhaug i gang med å starte skøytegjengene ved hjelp av Stiftelsens gamle Tåkelur. Det ble en feiende flott seilas på indre Havn med spennende start og god bøl. Flekkerøy kom best ut og ledet helt til siste runding ved Kirkebåen da losskøyta fra Fredrikstad oversto merket og lot Frithjof slippe forbi på innsiden. Frithjof holdt forspranget inn til målpasering ved Sverdrupmoloen og dro seieren i land.

Utpå dagen fant SjørøverAsbjørg og en skokk smårøvere en skatt på Frithjof. Seiere ble Frithjof kaperfartøy og Flekkerøy ble tildelt taperrollen nok en gang, nå som kapret handelsfartøy til minne om krigen mot England 1809-1814. På land var det mer historiestoff med guidete utstillinger i verkensgården og historiske vandringer på Tollerodden. I Herregården holdt Histori-

Forts. neste side

Ken Aarsten Transport AS

Kranbil

Utleie/salg av lagercontainere
Transport/kranbiler
Tlf. 41 60 70 80
www.derdubor.noken_aarsten

kerne Jarle Georg Bjørklund og Arne Emil Christensen foredrag om Peder Norden Sølling med utgangspunkt i sin siste bok. Dagen ble rundet av med musikk av Skagerakkerne og premieutdeling for regattaen i Skottebrygga.

Nytt av året var at Larvik havn hadde fått ryddet plass til skøytene på begge sider av Skottebrygga slik at det ble mer for publikum å se og lettere for seilerne å omgås hverandre.

Da sommernatten til slutt senket seg over folk og båter kunne Asbjørg og Frithjofs øvrige Venner se seg godt fornøyd med sin nye havnefestival.

Even Farmen knytter fendere til stor interesse fra mange interesserte under festivalen. Ved siden av står Vigdis M. Amlie fra Frithjof-standen.

www.faugstad-elektro.no
Faugstad
ELEKTRO

Alt innen elektro i Larvik og omegn.
Gunstige priser. Kontakt oss for en
uforpliktende samtale.

Bredochsgt. 1
3256 Larvik
Tlf.: 33 16 38 00
Fax: 33 16 38 01

Førstereis Risør Trebåtfestival

31. juli 2013

Det var en slik sommerdag som en lengter etter. Sola var plantet på himmelen og varmen bevret fra bakken etter flere uker med drømmevær.

Da bilen ble parkert på Skotta, svettet jeg allerede fra hårrøttene til langt nedover ryggen. Den ca 100 kg tunge bagen ble svingt på ryggen, soveposen tok jeg under armen og i hendene bærte jeg pose med mat til overfarten og litt forskjellig godterier. Det var så mye å bære at jeg ikke kunne bøye meg ned for å hilse på Gunilla da hun kom logrende i møte.

Skipper Linda og jeg tok et kvarters pause før noe overhode ble båret om bord. Hun hadde båret mer siden hun både hadde barn og hund med!

Vi satt og dingla med beina på bryggekannten, beundret skøyta som vi hadde malt og vasket dagen før og nøt begynnelsen av årets tur til Risør Trebåtfestival.

I løpet av en times tid var Vigdis, Linda, Alfred, Anne, Jani, Espen og jeg innlosjert, og det bar mot Stavern for å tanke. Fin vestavind. Snart, tenkte jeg – snart er vi utaskjærs og det kribla forventningsfullt i en halvgammel kropp.

Men det ble ikke så snart. Da Linda skulle tanke, oppdaget hun oljesøl i kjølen. Mye olje. Altfor mye olje. En fra Rednings-skøyta kom og konstaterte Lindas observasjon. Vi var stille da, stille på vei fra dieselpumpene og bort til Dampskipsbrygga. Vi spøkte om at en overnatting i Stavern ikke var å forakte, men tror at vi samtlige bad en stille bønn og håpet sterkt på at turen ville

Skipper Linda og førstereis Line en smule bekymret.

gå som planlagt til Risør - og ikke til Stavern.

Undrenes tid er ikke forbi. Glenn Helge kom etter en halvtimes tid. Han tok på seg heldressen, brettet opp ermene, hoppet om bord, holdt seg fast med beina i toalettet og lette etter bolten som fester dynamoen til motoren i oljesølet. Hele tiden godt assistert av Alfred som akkurat da ikke var i tvil om at han ønsket å bli maskinist når han ble stor.

Fiksemann Glenn Helge på vei ned i olja.

Glenn Helge fant bolten. Stillheten ble øyeblikkelig brutt med forventningsfull skravling. Ære være hjelpen vi fikk. Og så bar det til sjøs igjen. Mens jeg stod foran i båten og holdt fast i fokka, sjøen var urolig, tenkte igjen «snart, veldig snart er vi utaskjærs» og det kribla igjen. Men veldig snart, egentlig før skøyta fikk klar retning mot Risør, - ja, før vi var på utsiden av Rakke – så ble forventningsfulle sommerfugler erstattet med en annen magesfølelse som ikke er til å ta feil av. Jeg ble sjøsyk! Det var bare å holde kroppen rolig, la meg på dekk, så på steinbrudda i Tveidalen, men ble skylt over av ei bølge og måtte sette meg opp. Det hele gikk seg til ganske fort.

Timene gikk. Vi hadde sjøen rett i mot, et par meters bølger og vindstyrke 8 m per sek. Vi satt langs rekka, skravlet lett, kikket mot kyststripa og det virket innimellom som om vi ikke kom framover. Alfred og Gunilla satt i Vigdis sin favn og sovnet. Andre måtte kjempe litt mot bølgene.

Vi kom til Risør ved ni-tiden og la oss på utsiden av «Sandefjord» i indre havn.

Alfred sov til halv ett dagen etter, det ble en lang overfartsdag for han dagen før. Vi hadde felles frokost og flyttet FII til steinmoloen hvor vi lå resten av festivaltiden. Og så gikk dagene, den ene lignet mer eller mindre den andre – helt til lørdagen, til regattaen.

Lørdag var det historie. Representanter og gründere fra Risør konvoi by fortalte sine historier, forfatter Jon Michelet fortalte om sin botsgang med sin nylige utgivelse «Skytteren» og Anne-Grete Strøm-Erichsen ga et uforbeholdent unnskyld fra regjeringen for behandling av sjøfolkene etter krigen, over 60 år for sent..... Ja, noe som hadde vært litt fjernt, ble så utrolig nært der vi satt midt iblant dem som enda var så preget at tårene strømmet. Vi måtte dessverre gå en halvtimes tid før det sluttet for å rekke regattaen.

Du verden, så glad vi er for at fiksemann fant bolten.

Vi var mange om bord, men alle fant en plass. Det ble omstart, forbannet kjedelig, men likevel er alt like artig når regattaen ble blåst i gang igjen.

Hans-Petter galet ut kommandoer til Linda, Linda tolket kommandoene til Hans-Petter så godt hun kunne og styrte alt hva ror, remmer, krefter og hofter holdt. Frithjof II fosset framover, men de andre fosset også framover – konkurranseinstinktet og adrenalinet brusa! At Einar datt på ryggen, at Hans Petter fikk en blokk i ansiktet og på solbrillene, at storseilskjøtet glapp like etter seilassen, - gjorde respekten endra dypere, respekten for kreftene som regjerte: sjøen og vinden!

Nei, det finnes ikke noe mer levende enn en frisk regatta. Så enkelt er det med den saken. Og Linda seilte Frithjof II inn som nr 2, gratulerer!

Forslag på årets lokale ildsjel

Jeg viser til artikkel i ØP 2.februar 2012 og ønsker med dette å foreslå Fredrik Lange-Nielsen som årets ildsjel.

Losskøyta Frithjof II, først eid av Thor Andersen fra Ula, sønn av Ulabrand, ble bygget i 1896 og tjenestegjorde i distriktet Stavern, Ula og Hvasser frem til 1949. Etter 53 år i aktiv lostjeneste ble den solgt til Oslo og vekk fra Larvik distriktet.

I 1984 kom skøyta tilbake til Larvik og Stiftelsen "Losskøyta Frithjof II" ble etablert. Fredrik var den første formannen i Stiftelsen. Dette er 29 år siden, og Fredrik har siden oppstart hatt i perioder de fleste verv og oppgaver og vært en kontinuitetsbærer. Han har vært og er skipper, seilingsansvarlig, dagnadsansvarlig, seilkursansvarlig, redaktør av medlemsbladet. Medforfatter, sammen med James Ronald Archer, boka "Losskøyta Frithjof – hundre år med losing og seiling". Han sitter fortsatt i Stiftelsen samt er styremedlem i venneforeningen Frithjofs Venner.

Fredrik har i alle år vært pådriver for å rekruttere og engasjere mennesker til å bli med dette frivillige arbeidet med å ta vare denne losskøyta fra vårt eget distrikt, og utvikle kjennskap til vår historie og kystkulturen. Han er flink til å gi nye medlemmer tillit og delegere oppgaver. Men dersom ingen andre tar ansvar, tar han ansvaret. Han har siden 1993 vært ansvarlig for vårt medlemsblad. Dette er et medlemsblad med høy kvalitet og artikler om los- og skøytevirksomheten og vår kystkultur. Han er levende opptatt av å utvikle Skottebrygga og fylle denne med historiske båter.

Han har siden 1994 deltatt ca 10 ganger i Nordisk Seilas med Frithjof hvor halv-

parten av mannskapet skal være unge deltagere. Han seiler Sjørøvertokt under glade dager i Stavern med unger som mannskap og røvere. Han deltar i oppussingen og organiserer dagnadene. Og han seiler skøyta i ulike regattaer og kystkulturarrangementer og representer Larvik. Og han sitter som sagt både i styret i Stiftelsen og i Frithjofs Venner.

Det er mange i vår forening som er engasjert i dette prosjektet. Frithjof II har i 29 år vært vedlikeholdt, pusset opp og driftet på frivillig arbeid av mange hundre mennesker. Det har vi vært helt avhengige av, og det vil vi fortsatt være avhengige av. Det er ikke mange historiske båter som har klart dette uten lønnede mennesker. Skøyta er godt vedlikeholdt og klar for nye generasjoner. Vi har fått støtte av Riksantikvaren og er historisk korrekt så langt det lar seg gjøre. Så egentlig kan en si at foreningen fortjener en ildsjelspris og ikke en enkelt person. Men ingen har holdt på så lenge som han, i alle 29 årene. Han er kontinuitetsbærer og han tar ansvaret når det er vanskelig for andre. Han fortjener en slik pris.

*Ronald Nilsen
Sekretær og fung. styreleder i Frithjofs
Venner.*

Ildsjelpris til Fredrik Lange-Nielsen!!!

Tirsdag 7.mai ble en av våre trofaste venner hedret med Jobzones Velledighetspris. Hvert år deler Jobzone ut en pris til en person som har gjort en stor frivillig innsats for et godt formål.

Fredrik har vært med fra starten for 29 år siden, og har hatt mange verv og oppgaver. Han er på mange måter kontinuitetsbæreren i vår organisasjon, som alltid har vært der, uten å ta seg et hvileår.

Vår trofaste Fredrik fylte 60 år 26. september. I den forbindelse tok jeg en prat med Fredrik for å få høre mer om hva som satte i gang denne store interessen.

Fredrik forteller med stor glød om interessen for tradisjonelle båter som strekker seg tilbake til 1975.

Det begynte med en sprek ildsjel og robåtenusiast i Oslo, Riddervold Jensen. Han trengte en som kunne mobilisere noen brukere til hans 2 Bindalsfæring, - uvisst hvordan, men han fant meg! gliser Fredrik. Noen venner og jeg dannet Færinglaget, og det gikk ikke bedre enn at en nybygd færing fra Sørlandet ble innkjøpt av to av oss.

I 1979 meldte jeg meg inn i Viken Kystlag, forløperen til Forbundet Kysten.

I -82 da jeg var flytta til Østre Halsen, så jeg ei 18 fots ro/ seilsjekte ligge nedi Lågen som muligens kunne trenge en ny eier. Kona til eieren ville gjerne selge den, men selge... den var vel ikke noe verdt? Mannen fikk 1000 kr for sjekta, og jeg pussa på n i 20 år. Da hadde jeg Bindalsfæringen, denne og Frithjof å pusse på, i tillegg til «Ormen Stutte», som jeg seilte over Atlanterhavet med i 1979.

Fredriksvern Kystlag forbarmet seg over seilsjekta og Anders Tveit og broren min overtok «Ormen Stutte»

Men hvor kom Frithjof inn spør jeg, tilfeldig inn fra sidelinja?

Fredrik både kan og husker historien, som en drivkraft til fortsatt «altmuligmann» om bord. Daværende eier Einar Salvesen. Salvesen fra Oslo tok Frithjof med på sjarmoffensiv inn Larviksfjorden juni 1984, ar-

Sommerfelt
elektro os
butikk og installasjon
Tlf. 33 18 30 15 - Kongegata 17, 3256 Larvik

rangert av Bjørnulf Bernhardsen som hadde hytte og røtter i Ula. Kulturkontoret i Tjølling tok initiativ til et møte for å lodde stemningen. Tilstede var bl.a. Vidar Askeland og jeg. På møtet ble det dannet et interimsstyre med Bjørnulf Bernhardsen, Torstein Skaara (Tjølling historielag), Larvik Sjøfartsmuseum, Justus Henry Archer og meg, som ble valgt til leder.

Frithjof skulle også seiles, men jeg vet ikke om Bjørn Terje Løwer eller Per Oscar Larsen heller hadde seilt en gaffelrigger. Vi fikk et lynkurs, og etter hvert har vi vel lært det, det har blitt mange turer for mange av oss.

Fredrik er strukturert og målrettet, og siden vi ikke kan snakke bort hele dugnadstirs-dagen avslutter jeg med et Hipp Hurra og gratulerer med Dagen Fredrik!

***Takk til våre
annonsører
for den gode støtten
de gir
Frithjofs Venner***

***Vi oppfordrer våre
medlemmer til
å bruke firmaene som
støtter oss.***

«VI KAN VEIEN OVER HAVET»

- Skipsmegling
- Spedisjon
- Fortolling
- Utleie av kontorer og lager

Ths. Arbo Høeg & Co A/S
Postboks 1 Tlf. 33 13 94 00
3251 Larvik Fax. 33 18 94 01

M U R E R M E S T E R
JAN EIDE A/S

Mur - Puss - Flisarbeid

Tlf: 950 68 185 / 33 11 45 38
www.faktorx.no/janeide

Kulturprisen

Redaksjonen har gleden av å kunne presentere en gratulasjon fra prosjektets opprinnelige initiativtaker, Bjørnulf Bernhardsen.

KULTURPRISEN

Gratulerer Stiftelsen Frithjof II og Frithjofs Venner med tildelingen av Larvik Kulturpris 2013. Det er en honnør til et prosjekt som i så godt som 30 år har bevart ei losskøyte som hører hjemme her og som har bidratt til å kaste lys over losenes tapre og varmhjertede innsats på kysten vår. Ved å ta vare på Thor Ulas losskøyte har de greid å formidle kunnskap om losenes virke i tiden fra «Ulabrand» til «losing ved Færder» med Hvasserlosene.

- Hvorfor ta imot en kulturpris?

Det var fortjent at de fikk kulturprisen - kanskje et uttrykk for at Larvik samler seg

om det maritime miljø i indre havn og at losskøyta Frithjof II hører hjemme der og blir satt pris på. Det bør være en styrke for de som arbeider med skuta i dag når de ønsker å verve nye medlemmer og brukere for å kunne seile videre og ta vare på dette kulturminne også i fremtiden. Med respekt for lostjenesten, og båtbyggerne som utviklet båtene som ble brukt, er det viktig å ta vare på kunnskapene og ferdighetene ombord - det skjer ved aktiv bruk av et verneverdig fartøy som del av vår kystkultur. Denne prisen er en stimulans og en anerkjennelse av å ha klart dette i Larvik - til glede og gagn for de aktive og til stolthet for alle som ønsker å støtte prosjektet og gjerne vil se losbåten sette ut fra havnen i sitt rette element - til ære for byen med losoldermannsmerket «LARVIK 8» i seilet.

*Med vennlig hilsen
Bjørnulf Bernhardsen*

Kulturpris med Louis Jacoby - Poeten bak Frithjofs vise

Fredrik Lange-Nielsen

”Frithjofs Venner har fått Larvik kommunes kultur pris! Den skal deles ut i Bølgen på kulturnatta”. – Nyheten suste gjennom cyberspace i begynnelsen av oktober. – Da må vi synge Frithjofsangen foreslo Vigdis og bidro til å trekke redaksjonsmøtet 14. oktober litt utenfor agendaen. ”Vi synger Frithjofsangen”, spør en beveget redaktør. Dette er større en som så! Her holder det ikke å slå på stortromma. La oss fylle salen med pauker og basuner - med svaberg og bølger og bugnende gaffelseil. La oss hente inn mannen bak Frithjofs nasjonalsang og distriktets svar på Evert Taube. Dette er en oppgave for kystpoeten fra Ula, Louis Jacoby!

To uker senere har redaktør Lange-Nielsen fått det ærefulle oppdrag å gjøre visjon til virkelighet. Fløyelsbassen i telefonen virker glad for å bli spurt. Honorar blir ikke noe tema. Men han innrømmer at det er ikke hvert år han spiller den sangen. ”Hvordan går den egentlig? Åh, skal dere relansere Frithjof kassetten på CD”. Kanskje han kunne få en tilsendt for å ha noe å øve etter? Louis takker ja, til å delta i mottakelsen for prisvinnerne i blåboksen etter prisutdelingen.

Lørdag 9. november sitter han i foajeen en time før konserten. Det hviler noe fredfylt over den store mannen med Østlands-postens lørdagskryssord foran seg. ”Tidsfordriv” forklarer han, mens han venter på å komme inn til lydprøve. ”Sist jeg så deg her lanserte du den siste CD’en din ”Måneskinn”. Det var en flott konsert kledd i nydelige kystbilder på lerret bak trubaduren.

– ”Ja det blir nok min siste CD utgivelse. Billig musikk på internett utkonkurrerer CD’en som medium”, sukker Louis.

Kjære leser – Løp og kjøp. Julegavetips. CD’en rommer ikke bare varme melodier, men poesi som står seg godt uten tonefølge og et nydelig omslagsbilde av Svenner i Måneskinn (foto Vidar Askeland) supplert med flere vakre foto av svaberg og hav.

”Det kommer mange Frithjof Venner på utdelingen. Kan vi synge med på refrenget? Ja, men jeg har lagt den litt ned,” brummer han. – oi!... tenker jeg.”

Louis Jacoby og Frithjofsangen akkompagnert av bløte gitartoner og drivende flotte bilder av seilskøyteailas på lerretet

Forts neste side

Fredrik Lange-Nielsen mottok kulturprisen på vegne av venneforeningen.

bak ble et mektig minne for oss som fikk oppleve det.

Men han dukket ikke opp i Blåboksen etterpå og jeg ble nød til å ringe opp igjen for å få litt mer å skrive om. "Vi savnet deg under mottakelsen etter prisutdelingen. – Tenk den glemte jeg. Jeg kan ha litt mange tanker i hodet som griper forstyrrende inn i tilstedeværelsen. – Du ville høre litt mer om arbeidet med Frithjofsangen og kassetten? Innen jeg finner et passende åpningsspørsmål i notatblokka mi er han i gang for egen motor.

Det var morsomt å få arbeide med Frithjofsangen. Jeg har jo alltid vært veldig begeistret for den flotte båten og er glad for den store frivillige innsatsen dere legger ned i Frithjof.

Også brenner jeg jo for å ta vare på våre vakre uberørte kystområder og idylliske ut-

22 *Louis Jacoby fremførte sin egen Frithofs vise skrevet i 1989.*

havner. Da frithjofsangen ble skrevet hadde vi nylig vunnet kampen mot en stor småbåthavn inne i bukta vår i Ula. Presset på å endre og forringe det Ula som både fastboende og besøkende gleder seg over er konstant. Nå for tiden må vi slåss mot skjemmende master som skal lette tilgangen til internett. La oss heller få fiberkabler hit ut også. Det betyr noe å bevare noen historiske områder og uberørt natur slik de har vært i lang tid. Hyttene synes jeg vi i Tjølling har vært ganske flinke til å samle i hyttefelt og kamuflere i naturen, men svenskene har vært mye flinkere til å verne skjærgården. Filmprodusenten Ola Solum bodde her en ukes tid. Han sa at det var vanskelig å finne så uberørte områder som kysten her til filmopptak.

Hvordan ble du involvert i produksjonen av Fritjof kassetten? – Jeg tror noen av dere

må ha henvendt dere. Det var antakelig jeg som koblet Fredrik Friis på. Han hadde produsert albumet Svaberg for meg og hadde hjulpet meg på mange måter. Det var morsomt å være med på, og det ble en fin kasset. Så fint at dere har hatt mye glede av Frithjofs vise. Det er godt å vite. Fikk du honorar den gangen? – Nei mitt bidrag til Frithjof kassetten var min støtte til et viktig prosjekt. – Har du vurdert å melde deg inn i Frithjofs Venner? Nei, men det burde jeg jo gjøre. –

”Må frithjof vår stolte skøyte få medvind i alle år, og lose oss inn i ei framtid til vern om kyststripen vår”

– Takk for de fine ordene Louis og velkommen om bord.

HELLENES, AUNE, SVEEN & JØLBERG DA

Besøksadresse: Torvet 11, 3256 Larvik

Postadresse: P.B 245, 3251 Larvik

Tlf.: +47 33 18 52 00

Mob.: +47 92 60 54 44

Fax: +47 33 18 45 12

E-post: soh@advokateneilarvik.no

www.advokateneilarvik.no

ELEKTRO
A.SJØLYST

BKS Alarm & Sikkerhet

Frithjofkassetten i ny drakt

Vigdis Mette Amlie

Frithjofs vise, nasjonalsangen til Frithjof Vennene, «ble født» allerede i 1989. Skrevet og tonesatt av Louis Jacoby. Men de fleste av disse «Vennene» har fulgt med i tiden, og har ikke lenger en kassettpiller til å spille den gamle kassetten i.

Å tenke så langt som å få den over på Cd, måtte det et ferskt styremedlem til for å foreslå. Dermed tok Line region, og reiste til Tønsberg med kassetten for å få laget en master CD hos Sarg Studio i Tønsberg. Masteren tok hun med på LOS digital, og fikk kopiert den i 50 eksemplarer med flott foto av Frithjof II påtrykt. Frithjof-cd'n er

nettopp blitt en realitet! Dette er årets julegave for alle Frithjof venner. Ring meg på tlf. 98044105 eller skriv til vigdis-amlie@hotmail.com.

Men hva er historien bak utgivelsen av den historiske kassetten, hvem valgte sangene og hvordan ble den til, spør jeg Fredrik om på et styremøte. Det er en artig historie, for den ble spilt inn i en låve i Tjølling av Nils Mathisen, en profilert Larviks musiker. Det studioet skulle du ha sett. Ja takk, spennende, studier er ikke der jeg har slitt ut sko!

Fjorten dager seinere ringte Fredrik. Nils ville gjerne ha besøk! Allerede dagen etter famlet vi oss over sønnens balanseline i høstmørket og opp en mørk låvebro. Plut-

Vi utfører alt innen blikk- og ventilasjonsarbeider

Takrenner • Pipebeslag

- Luftehatte
- Tekking av tak og fasade
- Kanalmontasje
- Ventilasjonsanlegg

Beslagsarbeider • Rustfritt • Syrefast

Skreppestad Næringspark 10 • 3261 Larvik • Tlf: 33 13 07 50 • Faks: 33 18 76 88
Mobil: 908 63 424 • epost: post@gravdalblikk.no • www.gravdalblikk.no

selig var vi inne i en annen verden - en musikers gutterom - på låven! Rommene var fylt med instrumenter, høytalere og elektronisk utstyr fra 40 år tilbake og frem til vår tid. Ikke et hvilket som helst gutterom vil nå jeg si..

De fleste sangene ble spilt inn hos Nils Mathisen som hadde eget studio (fram til år 2000). Nils hadde fått i oppdrag av Fredrik Friis å arrangere og mikse, mens Friis sto for selve produksjonen av kassetten.

«Når jeg har holdt på så lenge i bransjen som jeg har, så husker jeg jo alle melodiene. Det kan være både en fordel og en ulempe» sa Nils, og kvitterte med den ene trudelutten etter den andre på pianoet før han spolet seg fram til sangen på cd'n. Slik fikk vi hørt oss nedover innspillingslista og gutta mimret gjennom ulike episoder.

Da vi spilte inn Frithjofsangen sto vi akkurat her og sang refrenget, mimret Fredrik. – «Ja, hvem korer egentlig på kassetten, Fredrik», spør jeg? -Det var Per Oscar Larsen, Øyvin Lauten, Anders Bruusgaard, Tore Sørensen og Bjørn Bøkestad og jeg.

Havna sangen, ler Nils og tenker tilbake på en travel Vigdis Yran Dale som kom i studioet iført hvit kokkhabitt. Han lytter, mens blikket glir mot taket. Hun synger jo veldig bra da!

Det vakreste minnet, hvor Knut Rømø spilte klarinett.

Husker du han Ivar som hadde musikkbutikken på Torvet, jeg fikk låne hans private Erik Bye LP plate. Vi ville ha med Hildringstimen, og jeg ringte selv Erik Bye for å be om lov til å bruke den, fortalte Fredrik. Men den går for fort, er den spilt over feil? lurer Nils på. Det kan være den er spilt direkte fra LP til kassett og ofte kan det gjøre en halvtone feil, Nils tar en ny trudelutt på pianoet.

Det var Trond Nilsen som arrangerte Svaberg. Melodien er antakelig spilt inn i hans studio i Drammen- en flink kapellmes-ter og storbandmann, han.

Tida går fort i godt selskap, og det snakkes mye musikk. Om at Nils ikke lenger har innspillinger i eget studio, men som spil-

Forts neste side.

Studiomannen bak Frithjofkassetten, Nils Mathisen, i sitt låvestudio på Eftang.

ler og synger hele tida siden han lever av musikken. Nils forteller om 4 musikerbrødre, om spillejobber ute fra han var 15 år og hvor utrolig mye han lærte av det. Han forteller om de 2-3 årene han spilte sammen med Jonas Fjeld, og ser på det som det mest lærerike han har gjort. Revymusikk, teatermusikk, arrangere musikk, deltakelse i 40-50 filmer - han har rukket en del, mannen! Å spille sammen med dyktige musikere er gøy. Jeg spiller det som er fint, og gjerne noe av mitt eget. Nils er en allsidig mann, og øynene gløder når ha gjentar, nei dette var kjempegøy!

Lodsens med tekst av Colin Archer. Fredrik Friis laget melodien. Cato Andersen spilte trompet... la-la-la-la-la-la-la. Nils kjenner igjen sin egen klarinett. Jeg måtte skrive ei «kordeblekke» til de ulike instrumentene. Utrolig at cd'n er laget av kassett!

En kvartmil av Svenner. Sean og Harald Stickler som synger her ja. Likedan i sangen det var på Istrehågan. Jeg spiller jammen fiolin på denne, og broren min Hans spiller fløyte.

På Frithjofkassetten var jeg litt med på alt, bass, gitar, piano, lydmann..

På spørsmål om hva han gjør nå, forteller han oss at han allerede er godt i gang med en tredje cd. Det går i visesang. Han

Fra gammel til ny utgivelse.

demonstrerer piano, synger og avslører at han liker country og gjerne synger på svensk - om samarbeid med - og veiledning av Cecilia Wettergren slik at svensken blir riktig. Jeg ønsker at folk skal høre musikk, ikke nødvendigvis kjøpe, medgir han.

Vi avslutter praten og er imponert over at Nils Mathisen ga oss så mye av sin tid og sin entusiasme. På hjemveien tenker jeg på ledningene ned i fjøset for å få bedre romklang, og på hvor morsomt det måtte være for kuene den gang de sto på båsen og fikk musikk til arbeidet. Melket de mer tru??

Inni omslaget på Cden står Frithjofsangen trykt, i tilfelle det er noen der ute som trenger å øve på den litt mer...

SØNDERSRØD

33 11 80 60

dag-arild-bakken@ngbutikk.no

Fartøyvernets gode hyrde

Fredrik Lange-Nielsen

"Frithjof skranter"

Det begynte med at "Frithjof" sprang lekk under nordisk seilas utenfor Skagen i 2007. Båtbyggerne på verftet i Skagen slo fast at båten trengte omkalfatring. Alle nater burde gås over og drives på nytt. Det var vel 20 år siden sist det ble gjort i regi av båtbygger Hroar Wiksten i Larvik. Våren etter ble natene tatt hånd om på Risør trebåtbyggeri. Daglig leder Ole-Jacob Broch hadde dårlige nyheter. I løpet av de neste fem årene måtte "Frithjof" bytte en del dårlige bord og reimer, hvis hun skulle forbli sjødyktig. Vi måtte forberede oss på utgifter i overkant av 500 000 kroner.

Einar Andersen tar grep

Omtrent på sammen tid strammet sjøfartsmyndighetene til vår muligheter for å seile turer med betalende passasjerer og selskaper og strupet dermed vår viktigste inntektskilde. Hvordan skulle vi klare å holde henne i drift som veteranlosskøyte i sitt opprinnelige farvann? Stiftelsens nye formann Einar Andersens strategi ble å søke økonomisk støtte. Han viste seg å være den rette til å forklare og underbygge restaureringsbehov på en måte som høstet tillit og midler.

Staten tar ansvar

I 2011 fikk vi byttet bordganger der det lot seg gjøre uten å fjerne ballast og interiører. Norsk kulturminnefond dekket regningen på kr 350 000. September 2012 ble det hektisk riving av interiører og tømning av ballast før turen igjen gikk til Fredrikstad Maritime Senter. Denne gangen var det

Riksantikvaren som skulle hjelpe oss med 350 000 kroner. Riksantikvarens konsulent Sverre Nordmo dro på befaringsammen med Einar og kunne gå god for det han så. Den endelige regninga på 420 000 kroner dekket Riksantikvaren under forutsetning av at vi selv gjorde en betydelig egeninnsats ved å smøre skroget innvendig med tjæreolje, legge på plass ballast, bygge opp garnering og interiører samt montere ishuden. Etter to vintre på slipp i Fredrikstad kunne alle Frithjofvenner trekke et lettelsens sukk. Skroget til "Frithjof II" var restaurert i tråd med de anbefalinger som er blitt gitt av både Risør trebåtbyggeri og Fredrikstad Maritime Senter.

Den gode hyrde

Men det er ikke første gang Riksantikvaren holder sin hånd over Frithjof II. Einar kan fortelle at i tidsrommet 2000-2013 har Stiftelsen ved en rekke anledninger mottatt til sammen kr 740 000 kroner i tilskudd fra Riksantikvaren. Uten den støtten hadde Frithjof neppe krysset rundt i salige Ula-brands farvann for å fortelle nye generasjoner om deres røtter og forfedre.

Reportasjetur til hovedstaden

Under planleggingen av dette bladet 7. Oktober fant redaksjonen ut at det var på tide å bli bedre kjent med denne statens gode hyrde som passer på Frithjof II. En solrik oktoberdag kjørte tidsskriftets redaktør og utsendte medarbeider ned i et hull ved siden av Norgesbank og parkerte tre etasjer under bankplassen før han la på sprang til Dronningens gt 13. Han hadde fått begrenset audiens hos Riksantikvaren og hadde ingen tid

Forts. neste side.

å miste. En vennlig herre med nordlandsdialekt, presenterte seg som Sverre Nordmo, og førte vår utsendte gjennom lokaler med historisk sus. Kraftige bærekonstruksjoner i tre viste at vi befant oss i en gammel lagerbygning fra den tiden sjøen og havna lå lenger inn enn nå.

Fartøyvernerne

Sverre Nordmo introduserer sine kolleger, Erik Småland og Mari Søbstad Amundsen og det serveres kaffe ved et av flere bord i et stort røft rom med hvitskurte tregulv.

De forteller at de jobber sammen som et team med å behandle søknader om fartøyvern. Når søknadene kommer, fordeler de dem mellom seg, undersøker og vurderer sine saker. Så rådfører de seg med hverandre og blir enige før de sender sitt svarforslag til sjefen for seksjon for fartøyer og tekniske kulturminner som tar endelig beslutning.

Men hvem er egentlig Riksantikvaren og hva er forskjellen på "ham" og Norsk kulturminnefond? - Kulturminnefondet er et nyopprettet statlig fond som fra starten hadde en grunnkapital på 1 milliard, og renten fra Norges bank skulle fordeles årlig, spesielt til private eiere av verneverdige bygninger, anlegg og fartøy. Pga lav rente ble avkastningen liten og i dag gis det en årlig, statlig bevilgning som fordeles til samme formål. Riksantikvaren ble opprettet i 1912 for å sikre en bedre politisk styring av statlige midler til vern av kulturminner. Riksantikvaren er et fagdirektorat under miljøverndepartementet med ca 160 ansatte.

Hvem får tilskudd

Vi spør hva slags fartøyvernprosjekter riksantikvaren ønsker å gi tilskudd. Kriteriene for tildeling ligger i statsbudsjettet, forteller Sverre Nordmo som har kopiert opp side 108 av budsjettet 2013-2014. Der står det at fartøyet må være vernet eller fredet, og

det må være inngått en avtale med eieren om vern. Midlene fordeles til konkrete restaurerings- og istandsettingsarbeid. I dette stortingsåret er det foreslått kr 51 712 000 kroner i tilskudd til fartøyvern. Men erfaringsmessig søkes det om 4 ganger så mye, så derfor må det prioriteres. Og da forteller statsbudsjettet hvilke forhold som skal vektlegges; Allmenn interesse, offentlig tilgjengelighet, økonomisk gjennomføringsvilje og evne, potensial for lokalt engasjement samt særlige opplevelsese- og formidlingsverdier knyttet til fartøyet. I tillegg skal tiltak som stanser og hindrer ytterligere forfall prioriteres. Tiltakene skal gjennomføres etter antikvariske retningslinjer og i samsvar med andre retningslinjer som gis i tilskuddsbrevene. Tilskuddsmottaker må levere sluttrapport på utført arbeid og riksantikvaren kontrollerer at arbeidene blir utført som forutsatt, forteller statsbudsjettet. Vi dokumenterte i Høstnummeret 2012 at slik foregår det faktisk. Der finner vi Sverre Nordmo avbildet under besiktigelse av Frithjof II på Isegran.

Gulrot til dem som holder koken

Teamet supplerer statsbudsjettet: "De som ikke får midler bør fortsette å drive godt bevaringsarbeid etter lommeboka med sikte på å kunne få tilskudd seinere. De kan f.eks bruke tiden til dokumentasjon. De kan undersøke båtene nøye, beskrive fotografere og utføre sikringsarbeider som hindrer forfall. Vi har det ikke travelt", smiler Erik Småland. "Vi arbeider i et evighetsperspektiv. Tiden kan vise hvilke prosjekter som har livets rett".

Fartøyvernmiljø i Larvik

"Jærbuen" og "Frithjof II" utgjør et lite fartøyvernmiljø i historiske omgivelser. Det er positivt, sier Sverre Nordmo. Vi prøver også å fordele midler litt geografisk. Bruk av båtene er bra, men ikke forbruk. De må

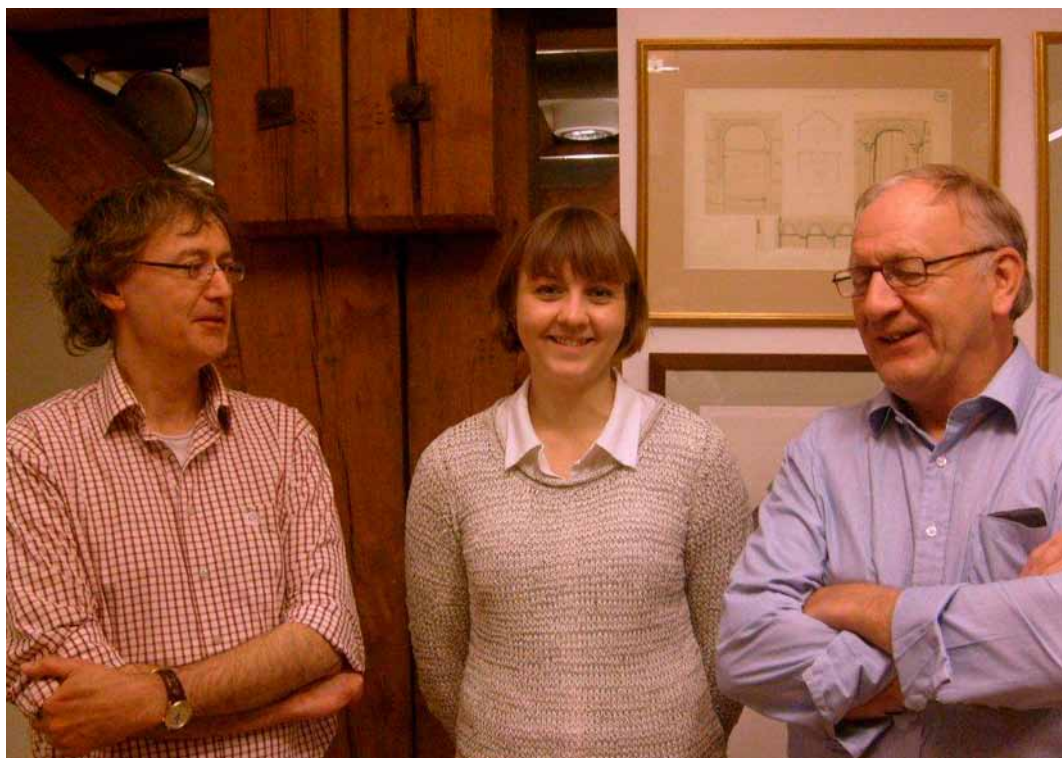
vedlikeholdes godt. De skal ikke seiles i varme strøk over tid, og det skal søkes riksantikvaren når de skal et stykke ut av landet som over Nordsjøen eller nedover langs Danskekysten.

Bevaring gjennom bruk

"Hvordan ser dere på kappseilaser som Tall Ships Race?" - "Det ser vi positivt på, men det må reves i tide og ikke tas sjanser. Det er viktig å bevare kompetanse knyttet til bruk av fartøyene. Og de har bare godt av saltvann over dekk. Vernverdige fartøyer bør heller unngå for lange opphold i ferskvann (som Skien og Fredrikstad?). Forlis som det med Wyveren i sommer, kan skje hvor som helst. Der var det rustne kjølbolter som røyk", forklarer Erik og Sverre.

Vernverdige losskøyter

"Er det mange andre losskøyter i Riksantikvarens eksklusive flokk?" Fartøyvernerne begynner å nevne navn i fleng, men Nordmo gjør det enkelt. Han skriver navnene ned på en gul klistrelapp: Losskøytene "Minde", "Ryvingen", "Sira", "Poseidon", "West Wind", "Skudenes", "Dagmar", "Hestøy", "Isdronningen" og "Rakel". "Fritjof II" er sannelig ikke alene om å trenge tilskudd. Her er det mange om beinet og audiensen er over. Nordmo skal på kurs, og vår utsendte takker de tre fartøyvernerne for å ha tatt seg tid til å opplyse Frithjofs venner om denne tiltalende siden av statlig forvaltning.

Riksantikvarens fartøyvernere. Fra venstre Erik Småland, Marit Søbstad Amundsen og Sverre Nordmo.

SVABERG

av Louis Jacoby

*Svaberg og barbeinte unger,
stingsild i stimer av sølv.
Sommer i hjerte og lunger,
på brygga med reker og øl.*

*Riv gårsdagen av din kalender.
En dag leves bare en eneste gang.
Høsten blir til i september.
Så bruk sommeren nå mens du kan.
Na na na na ...*

*En fiskerbåt stevner inn havna
med fangst og med måkeskrik.
Nå nyter vi alt vi har savna.
Hør et trekkspill fra Fuglevik.
Riv gårsdagen*

*Nå brummer en lystyatch inn bukta.
En aksjefeit Osloturist –
med sigar – ja, vi kjenner'n på lukta.
Men jeg takker sommer'n for sist.*

*Små fallskjerner svever fra løvetannmanker –
sår sommeren neste år.
Men i denne vik har min ro kastet anker.
Kalenderen min viser aldri i går.*

*En and svømmer tvers over sundet
med åtte små unger på slep.
Alt vi tapte i vinter er vunnet.
Å leve er bare et knep:
Å rive gårsdagen av vår kalender osv.*

Ishavsskuta Bertine

Ivar Karslen

ISHAVSSKUTA BERTINE er den eldste seilende ishavsskuta ... med kaiplass ved Tønsberg Kystkultursenter

Hardangerjakta ble bygd i 1890 ved Tromsø Skibsverft som ishavsskute for selfangst til skipper og reder Nils Johnsen

Lengde er 71,5' og tonnasje på 79 brutotonn.

Fangsten på Grønlandsisen var hovedsaklig Isbjørn, Hvalross og Selpels.

Fra 1905 opererte den ut fra Vardø og i 1913 ble ho ombygd til motorjakt. Fra 1930 leverte ho trelast på Helgelandskysten.

Forts. neste side

Bertine Nærmest brygga.

... fram til 1946 da den fikk navnet "Havnøy" og rigget med lastebom og styrhus.

Fra 1960 var ho frakteskute i Kristiansund

I 1978 kjøpte Sjur Fredriksen skuta og ført den til Tønsberg. Han med flere, gjenoppbygde fartøyet som galeas med 2 master for å bruke den som skoleskip i alternativt barnevernsarbeid. Havnøy ble flittig brukt av ungdom fram til 2007.

Skuta fikk status som verneverdig skip i 1990.<http://berntine.no>

Etter hektisk forhandling med Stiftelsen Havnøy på nyåret 2008 ble det vedtatt å selge skuta til Stiftelsen Berntine et samarbeidsprosjekt mellom Fulehuks Venner og Loggen Kystlag. Skuta fikk da tilbake sitt opprinnelige navn, "Berntine".

For å drifte skuta ble det etablert Seilskuterederiet Berntine AS hvor representanter fra begge eiere sitter.

Berntine har etter etableringen hatt meget god støtte fra Sparebank 1 og Esso samt små lokale sponsorer.

Driftsutgifter dekkes ved charter turer rundt Nøtterøy og ut til Bolærene og Fulehuk fyr

Riksantikvarien har senere gitt støtte i 2012.

Loggen har etablert en egen Berntine gruppe som gradvis har blitt utvidt og i dag teller vi 10 – 15 ivrige kvinner og menn. Hver tirsdag er det dugnad på skuta og i tillegg en helg eller to i forkant og etterkant av sesongen.

Berntine har et eget Shantykor og hvert år seiler skuta ned til Langesund for å delta på Shantifestivalen. I år lå blandt andre Fritjhof longside ; takk for sist:)

Skuta har bidratt til et meget godt maritimt miljø på senteret etter 10 år med restaurering av bygninger og bygging av slipp i Loggen kystlag.

Første sesongen var Ben Brynhildsen fra Solrik i Grimstad med på å arrangere et seilkurs og senere er det arrangert knutekurs. Skuta fikk en flott markedsføring da den i 2010 var sceneskip for Camp Senkveld med Thomas og Harald hvor de seilte langs Vestfoldskysten.

Berntine hadde langtur i 2011 da 17 mannskap mønstret på og seilte til Hamburg der skuta var med på International Hafengeburtstag. Et samarbeidsprosjekt med Vestfold Fylkeskommune for å promotere reiselivsnæringen i Vestfold.

2012 var et svært krevende år da Berntine 15.mai hadde et større havari i sammenstøt med Kanalbrua. Riggen totalhavarete, men dugnadsgjengen "depper" ikke og etter kjempe stor innsats med over 700 timer fra medlemmer i Loggen fremsto skuta ved inngangen til 2013 med ny rigg, tett dekk og skrog samt ny motor fra 2011.

Årlig slipping er en stor utgift for skuta og prosjektering for utvidelse av slippen

Riggerløftets shantykör underholder fra kahytt-taket.

på Kystkultursenteret er iverksatt. Vi planlegger slipping av Bertine på egen slipp i 2015.

Årets sesong ble avsluttet med en verdig seilas tur-retur Stauper med 12 medseilere hvor vi fikk servering av Fårikål på dekk.

Økt seileaktivitet planlegges for sesongen 2014.

Kystkultursentert skal arrangere Kystkultur dager 8.-10.august 2014 hvor Bertine skal være sceneskip.

Loggen ønsker Fritjofs venner velkommen til hyggelige kystkultur dager sammen med Colin klubben og andre tradisjonsbåter.

TORSTRAND

B L O M S T E R

TELEFON 33 18 12 76

Line Lund - Primus motor for nytugtviselsen.

Årets julegave

Selvfølgelig er dette årets julegave, Line er ikke i tvil. Låter og musikk er altfor fine til å ligge innestengt i gamle kassetter, som ingen spiller.

Full av sommer, venner, kyst, bølgeskvulp kan cd'en høres overalt!! Frithjofs vise står til og med trykt inni for dem som tør innrømme at de ikke kan den, hehe..

Så du syns coveret er lekkert? Fint med hjelpsomme kollegaer vet du. Bildet fant jeg på Google, kollega Bjørn Christensen fiksa tekst og bilde i in- Design. Printe ut coveret, brette rundt cd'n og 50 stk. er i første omgang klar for salg til bare 100 kroner.

LØP OG KJØP!!!

Støtt Frithjof II med Grasrotandelen fra Norsk Tipping

Slik gjør du:

Få spillerkort hos kommisjonær, eller på www.norsk-tipping.no.

Ta med deg strekkoden og ditt spillerkort til en kommisjonærer, eller send SMS: GRASROTANDELEN 977151694 til 2020 (tjenesten er gratis) eller Internett: www.grasrotandelen.no eller www.norsk-tipping.no, eller bruk Norsk Tipping Mobilspill.

LOSSKØYTA FRITHJOF II
Organisasjonsnummer: 977151694

GRASROTANDELEN[®]

32774977151694

Takk for at du støtter oss via
Grasrotandelen

Tannlege
HENNING MYHRE AS
MNTF

Kongegt. 31, 3256 Larvik
Tlf. 33 18 23 30

Bruk din lokalelektriker

H A F A

E L E K T R O • A S

LARVIK Tlf: 33 13 38 88

**Johansen og
Rødbøl**

Johansen: 950 68 180 33 19 88 73
Rødbøl: 908 33 175 33 11 59 59

HURRA

Den marineblå Frithjof-genseren har blitt svært populær, og vi har størrelsene s, m, l og xl.

Genseren er i bomull og polyester med flosset innside, har høy krage med snor, og kort glidelås i fronten. Pris kr 300,-

T-skjorter i offwhite og marineblå bomull. De lyse har stor logo på framsiden, mens de marineblå har en liten logo foran som på genseren. Vi har størrelsene 12-13 år, 13-14 år, s, m, l og xl. Pris kr 100,-

I tillegg selger vi praktiske handlenett i bomull og lyse caps til barn, begge med Frithjof-logo.

CD'n Frithjof II selges for kr 100,-. Innholdet er identisk med med gamle kassetten.

*Dette kan kjøpes hos Vigdis Mette Amlie,
tlf: 33130016 / 98044105,
vigdis-amlie@hotmail.com*

HILDE'S RENHOLD *miljø*
FAGMESSIG RENHOLD

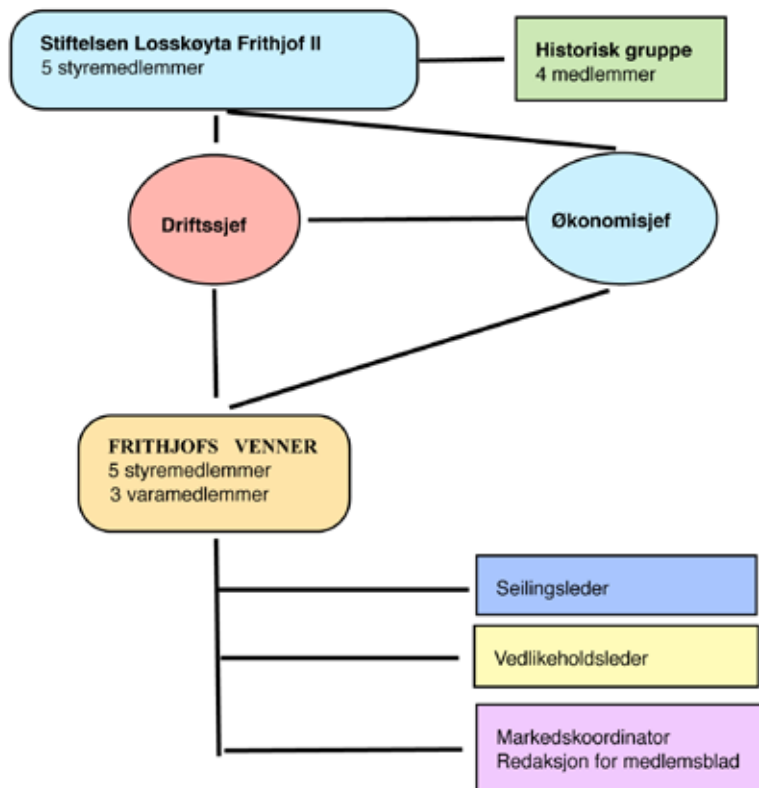
Tlf.: 951 89 120
www.hildesrenhold.no

Larvik Havn

- Revstien

Losskøyta Frithjof II - Organisering 2013

Stiftelsen Losskøyta Frithjof II

Styrets oppgave er å opprette årlig avtale om vedlikehold og drift, samt utarbeide årlige budsjett. Følge opp alle myndighetskrav i hht stiftelsesloven og Stiftelsens vedtekter samt forestå søknader om offentlige og private tilskudd til utbedring av den historiske losskøyta.

DRIFTSSJEF

Sørge for at avtale om drift, vedlikehold og utbedringer følges og ha overoppsyn med losskøyta samt utarbeide drift og vedlikeholdsprogram.

ØKONOMISJEF

Forestå regnskapsføring og inn-utbetalinger for Stiftelsen og Venneforeningen i tråd med god regnskapskikk.

FRITHJOFs VENNER

Styrets plikt og ansvar er å forholde seg til avtale om bruk (drift), vedlikehold, utbedring og markedsføring av losskøyta og forholde seg til godkjent årlig budsjett samt bistå Stiftelsen i en aktiv markedsføring slik at losskøyta er til nytte og glede for alle som søker en historisk maritim opplevelse.

Styret i Frithjofs Venner

Bjørn Hellner, 97071239,
E-post: bjhellne@online.no

Ronald Nilsen,
33 18 68 05 / 948 91 364

Fredrik Lange-Nielsen
Vigdis Mette Amlie

Dag Ottar Wold,
33190783 / 45404424

Linda Nilsen Augland,
92 05 30 61

Line Lund
98 20 24 51

Anne Thorenfeldt

Valgkomité:

Frode Walderhaug
Brit Lehne
Hans Petter Skontorp.

PR-komité:

Vigdis Mette Amlie
Brit Lehne

Vårpuss/ dugnad:

Fredrik Lange-Nielsen/Erling Augland

Seilingsansvarlig:

Anne Thorenfeldt
97612117 E-post: annet@vfk.no

Driftssjef:

Erling Augland.

Materiell/rekvisittansvarlig:

Vigdis Mette Amlie

Medlemsbladet:

Fredrik Lange-Nielsen
33 12 57 05 / 90 56 79 56
E-post:
fredrik.lange-nielsen@bufetat.no

Brit Lehne
90 02 92 52

E-post:
brilehne@online.no
Vigdis Mette Amlie
33 13 00 16 / 98 04 41 05

E-post:
vigdis-amlie@hotmail.com

Styret i Stiftelsen Losskøyta Frithjof II

Leder, Einar A. Andersen, Frithjofs Venner
Erling Augland, Frithjofs Venner
Bjørn Hellner, Kystlaget Fredriksvern
Fredrik Lange-Nielsen
Per Kristian Eidspjeld,
Larvik Museum

Norconsult

Rådgivende ingeniører

Losskøyta Frithjof II eies av en stiftelse som står ansvarlig for drift, vedlikehold og restaurering. Skøytas venneforening - Frithjofs Venner - har som oppgave å støtte opp om Stiftelsens arbeid og å skape et levende miljø rundt båten.

Bli med du også! Støtt opp om bevaringen av Frithjof II. Bli medlem i "Frithjofs Venner". Det koster lite, men er til stor hjelp for oss, og du får selv mye igjen for medlemskapet. Det forplikter ikke til dugnad eller annen form for innsats, men har du lyst til å arbeide aktivt med bevaring av Frithjof II, er du hjertelig velkommen.

Aktiv eller ikke, så vil du få tilsendt vårt medlemsblad "Frithjof II". Bladet speiler aktivitetene i foreningen og inneholder ellers artikler med historisk tilsnitt knyttet til Frithjof og kystkulturen. Her får du også tilbud om gratis medlemsturer med Frithjof II, og invitasjoner til fester og forskjellige arrangementer. Medlemsskapet gir deg bedre muligheter til å bli kjent med skøytas historie. Samtidig er du med på å sikre at Frithjof blir bevart for framtiden, og får seile i sitt opprinnelige farvann.

Velkommen blant Frithjofs Venner:

Ja, jeg/vi ønsker medlemskap

Navn:

Sendes til:

Adresse:

Frithjofs Venner

Poststed:

Postboks 134

Sentrum

Telefon:

3251 Larvik

- ☐ Enkelt medlemskap (kr 300,- pr. år)
- ☐ Familiemedlemskap (kr 400,- pr. år)
- ☐ Pensjonister (kr 150,- pr. år)

☐ Aktiv

☐ Passiv

Hvis du vil slippe å klippe i bladet, kan du kopiere eller skrive av talongen.

Bli en "FRITHJOF VENN"!